

Nadrealistični nokturno

Pesnikova kri Stevena Severina v Kinu Šiška

Gregor Bauman

Že dolgo je jasno, da prihaja do največjih premikov na robu. Daleč stran od oči in daleč stran od ušes – vsaj tistih, ki gledajo in slišijo enako. V tej uniformni množici je na trenutke vseeno opaziti osamljen pogled, ki že *videnemu* poskuša dodati novo privlačnost brez da škoduje mitu. Nove stvaritve najdemo kvečjemu v zatišju stranske ulice, boemskem hotelu, kjer lahko *pesnik* mirno krvavi v svoji nesreči. Ta usoda je podobna umetniku, ki v Cocteaujevem filmu razbije kip: dobijo enake »through the looking glass« lastnosti. Analogija sekundarnega motiva se ponuja sama po sebi. Kdor še ni prepričan, naj si zgolj ogleda naslovnico *istoimenskega* albuma priredb Siouxsie and the Banshees iz leta 1987. Edini izhod, ki preostane umetniku je, da skoči skozi ogledalo in ... V tem primeru se znajde v hotelu »dramatičnih norosti,« kjer je svoj razmislek vselej iskal tudi Steven Severin. Takšno »usodo« so imele že njegove prejšnje glasbeno-filmske miniature, ki poglede usmerjajo v glasbeno podzavest, tako da se včasih vprašamo, kdo koga spremlja, glasba film ali film glasbo. S takšnim početjem Severin pridobiva na redki kakovosti: z minimalnimi vložki in rabo tišine kot presledka zna ustvariti srhljivo atmosfero, tiste občutke, ki so se nekako porazgubili, ko so na filmski trak pripeli zvok. Nazaj nam jo priključijo prav takšne slušne kinopreizkušnje, kjer se vzorci na prvi poslušni zdijo dokaj enostavni, v resnici pa je ves glasbeni opus še kako razgiban – od prav morbidnih sekvenc do sproščenih valovanj. Mogoče se bodo zdele komu te besede blasfemične, a Severin – kot pred njim Mark Dresser Trio (*Andaluzijski pes* [Un chien andalou, 1929, Luis Buñuel]) ali Cul De Sac (*Faust* [1926, F. W. Murnau]) – je *Pesnikovi krvi* (Le sang d'un poète, 1930, Jean Cocteau) vtisnil (nasnel) drugo življenje. Zgodba na platnu nas zna zapeljati v dimenzije, kjer že tako surrealne zaznave poglobitveni del učinka zatemnijo do te mere, da se izgubi (ali vsaj zmanjša) razdalja med

režiserjem in skladateljem, vendar se pravi učinek skriva drugje. Jako soroden je tistemu, ki ga je Severin legitimiziral kot člen matične skupine ter se kaže v odmiku od starejših avantgardnih fuzij – v tem primeru filma in glasbe. Najprej imamo opravka s čisto ekspresijo in potem z repetitijo le-te. Ves performans je zatorej obnova spomina skladatelja, zapisana na trdem disku prenosnika.

Vprašanje, ki se pri tem zastavlja, je, s kolikšne distance pristopiti k takšni (pre) izkušnji? Vnaprej smo sicer vedeli, da Severin ne bo ukradel privlačnosti filma, da bo videno adaptiral z liriko, ki mu je (trenutno) blizu. V tem diskurzu je ugajalo, da z zapisanim ni posiljeval filma, temveč mu je pustil, da mirno teče od začetka do konca. Tako je gledalcu prepustil odločitev, v kolikšni meri bo kaj slišal ali preslišal. Predvsem pa je poskušal povezati videno in slišano v zaključeno zgodbo, kot jo razume sam. V tem simbolnem vrtiljaku mu je uspelo ohraniti mrakobni in emotivni razmislek Jeana Cocteauja kot tudi črno-belo dinamiko, ki jo film v svojih podtonih nosi ... In najverjetneje tudi zahteva. S temi prijemi mu je uspelo ohraniti učinek filma, četudi je bilo včasih težko slediti enemu ali drugemu. Na trenutke je nekoliko zmotilo

le, da je Steven do filma pristopil malce preveč džentelmsko. Ta distanca se kaže v manku sočasnega eksperimentiranja, torej puščanju praznega prostora, s katerim bi se prilagodil občutku tukaj in zdaj. Njegova vloga je bila namreč skrčena na nizanje že posnete glasbe in sinhronizacije le-te z dogodki na platnu. Prehodi med štirimi »stavki« so bili mehki – v elektronski atmosferi je najbolj ugajala raba šumov ter perkusivnih godalnih neviht, ki je na trenutke delovala tudi kot povezovalni člen. V nobenem trenutku pa ni izgubil pozornosti občinstva, tako tistih, ki so prišli zavoljo njega, kot tistih, ki so princa temè gledali iz drugega zornega kota. Že sama pojava Stevena Severina deluje filmsko privlačno. Podobno njegove filmske skladbe, ki pridobivajo poslušalce tudi izven pričakovanega kroga ljubiteljev nadrealizma in temnega novega vala. Zanimivo bi bilo ves performans izkusiti še enkrat ... Zapis bi bil zagotovo drugačen.

Performans Pesnikova kri se je zgodil v Kinu Šiška 28. februarja 2011. Intervju s Stevenom Severinom o njegovem filmskem udejstvovanju bo objavljen v naslednji številki Ekрана.